

gramotnosti sociální²⁰, a to zejména proto, že podpora sociální gramotnosti v sobě obsahuje řadu prvků, které mohou být velmi dobře rozvíjeny právě v činnostech žákovských parlamentů.

4.1 Silné stránky

- Žáci mají možnost participovat na rozvoji a fungování školy ve většině základních škol a většině gymnázií. Do rozhodování jsou zapojeni studenti ve všech vyšších odborných školách.
- Ve školách, které mají zřízený žákovský parlament, podávají návrhy na projekty parlamentu především žáci, nejedná se tak pouze o iniciativu pedagogických pracovníků. Žáci v parlamentech základních škol jsou pak mírně aktivnější oproti žákům středních škol – častěji přicházejí s nápady na tyto projekty.
- Do činnosti žákovského parlamentu se často zapojují také žáci mimo parlament (předávají podněty i nápady svým zástupcům) – v 82,7 % ZŠ a 75,8 % SŠ.
- Ve většině žákovských parlamentů v základních školách se žáci kromě řešení konkrétních úkolů věnují také zlepšování svých dovedností.
- V téměř všech základních školách je pedagogický pracovník pověřený koordinací žákovského parlamentu.
- V polovině středních škol vedou jednání žákovského parlamentu sami žáci.

4.2 Slabé stránky

- V intervalu jednou za dva týdny, tak, jak doporučuje CEDU, se schází žákovský parlament jen v čtvrtině základních a desetině středních škol a ve významném podílu škol délka jednání nedosahuje doporučených 45 minut. Ve čtvrtině základních i středních škol má pak jednání žákovského parlamentu podobu krátkého setkávání během přestávek.
- Přestože ve většině základních i středních škol plní žákovské parlamenty důležitou roli, 15 % ředitelů přiznává, že parlament je zřízen pouze formálně. Četnost setkávání členů žákovských parlamentů však naznačuje, že tento podíl je násobně vyšší.
- Ve středních školách není příliš zavedena jednotná metodická podpora – to se projevuje např. v častější absenci koordinátora žákovského parlamentu (jeho pozice není ustavena v 22,2 % středních škol, což má negativní dopad na míru rozvíjených dovedností žáků; podmínky pro svou práci nemá zajištěny v 44,2 % škol), častějším průběhu zasedání během výuky a nejednotném postupu při volbách do parlamentu (v 45,5 % středních škol).
- Ve středních školách je v žákovském parlamentu kladen menší důraz na rozvoj a trénink občanských dovedností žáků (dovednosti členů žákovského parlamentu nejsou rozvíjeny přibližně ve čtvrtině středních škol a polovina ředitelů tento rozvoj nevnímá mezi hlavními cíli žákovského parlamentu).
- Ačkoliv by měl koordinátor usilovat o postupné předávání odpovědnosti žákům, ve dvou pětinách základních a čtvrtině středních (zejména odborných) škol koordinátor dlouhodobě vede zasedání žákovského parlamentu a odpovědnost členům parlamentu nepředává.

²⁰ Tematická zpráva Rozvoj čtenářské, matematické a sociální gramotnosti na základních a středních školách ve školním roce 2015/2016 je dostupná zde: <http://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Tematicke-zpravy/Tematicka-zprava-Rozvoj-ctenarske,-matematicke-a-s>